

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. M.**, zast. Mgr. Daliborem Lípou, advokátem, se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 12. 2023, č. j. KRPA-414776-15/ČJ-2023-000022-ZSV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2024, č. j. 2 A 2/2024-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Daliboru Lípovi, advokátovi, **se nepřiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zajistila žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť shledala nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Doba zajištění byla podle § 124 odst. 3 téhož zákona stanovena na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Městský soud shrnul, že žalobci bylo v minulosti uloženo správní vyhoštění a byl i zajištěn. Po propuštění ze zajištění mu byl vydán výjezdní příkaz, který však nerespektoval a nadále pokračoval v neoprávněném pobytu na území České republiky. Svého protiprávního jednání si přitom byl plně vědom. Městský soud poukázal rovněž na to, že žalobce uvedl, že do země původu vycestovat nechce, odjel by pouze do jiného státu

Evropské unie, kde by požádal o azyl. Městský soud tedy dospěl k závěru, že podmínky pro zajištění žalobce byly naplněny.

[4] V souvislosti s možností uložit žalobci místo zajištění některé ze zvláštních opatření se městský soud ztotožnil s žalovanou v závěru, že by takový postup nebyl účelný, a to zejména s ohledem na žalobcovo předchozí chování, které demonstruje jeho postoj k právnímu řádu České republiky. Městský soud zdůraznil, že žalobce neměl sám snahu vycestovat z území, nedisponuje dostatečnou finanční hotovostí ke složení finanční záruky, ani se na území nenachází osoba, která by za něj mohla záruku složit, a do doby vydání rozhodnutí nebyla žádná záruka ani nabídnuta. Žalobce nectil zákony České republiky a nerespektoval mu uložené povinnosti. Je bez finančních prostředků a bez známého bydliště. Za podstatné městský soud považoval i to, že stěžovatelův neoprávněný pobyt v České republice byl zjištěn nahodilou kontrolou policie, což svědčilo o tom, že sám neměl snahu svou pobytovou situaci nijak řešit. Městský soud tak přisvědčil žalované, že za takové situace nelze očekávat, že by uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců plnilo kýžený účel, neboť by trvala důvodná obava, že pouhým uložení zvláštního opatření by byl ohrožen výkon správního vyhoštění. Žalobce svým předchozím chováním podle městského soudu oslabil svou důvěryhodnost, a nebylo tak možné očekávat, že by poskytoval správním orgánům potřebnou součinnost, natož že by vycestoval dobrovolně. Městský soud neshledal, že by zajištěním žalobce došlo k porušení zásady proporcionality nebo zásady minimalizace zásahů do jeho osobní svobody.

[5] Žalovaná podle městského soudu vzala v potaz veškeré skutkové okolnosti případu a vycházela i ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra ev. č. ZS56887, podle kterého neznemožňují vycestování žalobce ani důvody podle § 179 zákona o pobytu cizinců. I v otázce přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce dal městský soud za pravdu žalované a ve shodě s ní jej shledal přiměřeným, neboť žalobce s nikým nesdílí domácnost, je rozvedený, má sice dvě děti, ale jeho dcera žije s matkou v Anglii a žalobce s ní udržuje kontakt na dálku. Syn žije s matkou v České republice, ale již několik let nejsou v kontaktu a žalobce ani není zapsán v jeho rodném listě. Městský soud shrnul, že žalobce v České republice o nikoho nepečuje a nemá žádnou vyživovací povinnost, nežijí zde žádní jiní rodinní příslušníci, nemá zde žádný majetek, dluhy ani pohledávky. Ve vztahu k závažnosti ohrožení veřejných zájmů tak podle městského soudu napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do osobní sféry žalobce. Městský soud dále shledal přiměřenou i délku zajištění, a to s ohledem na předpokládanou složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, a její zdůvodnění žalovanou shledal dostatečným. Žalovaná totiž v napadeném rozhodnutí uvedla výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění a uvedla i odhad jejich časové náročnosti.

III.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., a jelikož z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že namítá i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, je zřejmé, že uplatňuje i kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel uvádí, že trvá na své argumentaci uvedené v žalobě a plně na ni odkazuje. Městský soud dospěl k nesprávným právním závěrům a ty jsou také v rozporu s obsahem

pokračování

správního spisu, zjištěným skutkovým stavem i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že byly naplněny podmínky pro jeho zajištění, konkrétně, že je zde důvodná obava, že by mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná tento závěr učinila pouze na základě toho, že v minulosti nesplnil povinnost uloženou v rozhodnutí o správním vyhoštění, z území nevystoupal a pobýval zde nelegálně. Delší část pobytu na území však strávil legálně na základě povolení k trvalému pobytu.

[8] Žalovaná nevzala v potaz situaci, v níž se stěžovatel nyní nachází, ani jeho nynější chování a spolupráci s orgány veřejné moci. Místo toho zohledňovala pouze jeho jednání v minulosti. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu přitom ne každé protiprávní jednání je relevantní pro naplnění podmínky ohrožení veřejného pořádku či řádného výkonu správního vyhoštění. Stěžovatel vyjma nelegálního pobytu na území nepáchal žádnou protiprávní činnost a je pro společnost minimální zátěží. Poukazuje na to, že zajištění je prostředkem *ultima ratio*, které se užívá pouze, pokud není možné aplikovat mírnější opatření. Není přípustné, aby správní orgány hledaly důvody k využití zvláštního opatření, naopak by zvláštní opatření mělo být využito vždy, když neexistují důvody k zajištění. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že se v České republice nenachází žádná osoba, kvůli níž by ukončení jeho pobytu představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, neboť má na území rodinné příslušníky a dobré kamarády. Pokud je v protokolu o jeho výsledku uvedeno něco jiného, je chybný. Stěžovatel se ohrazuje i proti tomu, že žije na ulici a nemá žádnou adresu, na které by se zdržoval a mohl případně plnit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Odůvodnění závěru žalované o tom, že by neplnil povinnosti uložené zvláštním opatřením, bylo shodné, jako závěr o nutnosti jeho zajištění. V napadeném rozhodnutí absentují konkrétní důvody, z nichž by bylo možné uvážit, že stěžovatelovo zajištění je legální a legitimní.

[9] K otázce přiměřenosti žalovaná podle stěžovatele přistupuje obecně a městský soud pouze opakuje, že stěžovatel svým dřívějším chováním oslabil svou důvěryhodnost a nelze tak očekávat, že by správním orgánům poskytoval potřebnou součinnost. Stěžovatel zdůrazňuje, že si jedním protiprávním jednáním vysloužil pověst člověka, který necítí zákony. Poukazuje též na protiřečící si tvrzení žalované (i městského soudu), která na straně jedné uvádí, že stěžovatel nemá žádné finanční prostředky na pobyt ani vycestování, a na straně druhé, že mu jsou peníze zasílány od příbuzných z Francie. Již v žalobě přitom namítal, že mu nečinní větší potíže obstarat finanční obnos ke složení finanční záruky podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že země jeho původu, tedy Guinea-Bissau, byla v závazném stanovisku Ministerstva vnitra označena za bezpečnou zemi, do níž se stěžovatel může po desetiletích života v Evropě vrátit.

[10] Stěžovatel konečně nesouhlasí ani se stanovením délky zajištění. Žalovaná podle něj učinila kvalifikovaný odhad, protože vycházela ze zcela obecných statistických informací, aniž by zohlednila konkrétní aspekty stěžovatelova případu. Odkazovala totiž mimo jiné na nutné administrativní kroky a časovou náročnost ztotožnění stěžovatele, který však již ztotožněn byl. Rovněž odkazovala na obvyklou dobu pro vydání náhradního cestovního dokladu, aniž by přihlédla k reálným zkušenostem v případě občanů z Guiney-Bissau; je přitom obecně známo, že každý zastupitelský úřad v těchto věcech postupuje různou rychlostí.

IV.

[11] Žalovaná svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

V.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti. Ta byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[13] Ve věci rozhodoval u městského soudu specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se proto v souladu s § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele, tedy zda je přijatelná. Kasační stížnost je přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS.). O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[14] Stěžovatel k přijatelnosti kasační stížnosti ničeho neuvedl a Nejvyšší správní soud v projednávané věci podstatný přesah stěžovatelových vlastních zájmů neshledal. Kasační stížnost proto nepřijal k meritornímu přezkumu.

[15] Vzhledem k tomu, že stěžovatel, byť v obecnosti, uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve jím. Pro stručnost lze odkázat na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS). Z odůvodnění napadeného rozsudku je zcela zřejmé, jakými úvahami byl městský soud při posouzení věci veden. Jedná se o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatečné odůvodnění, z něhož je zcela zřejmé, proč v posuzované věci shledal splnění zákonných podmínek pro zajištění stěžovatele, a proč nebylo účelné použít namísto zajištění zvláštní opatření. Ve svých skutkových zjištěních přitom městský soud vycházel z listinných důkazů uložených ve správním spise. Prostá skutečnost, že stěžovatel se závěry městského soudu nesouhlasí, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[16] Nejvyšší správní soud dodává, že nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí není založena subjektivními představami jejich adresátů o tom, jak podrobné by mělo být odůvodnění v nich obsažené, ale může být založena jen vážnými vadami, které fakticky brání jejich věcnému přezkumu. Takovými vadami napadený rozsudek zjevně netrpí, a

pokračování

Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není dán.

[17] Stěžovatel dále namítá i nesprávné závěry ohledně splnění předpokladů pro jeho zajištění. Má za to, že mělo být využito mírnějších opatření. Vymezuje se též proti délce doby zajištění.

[18] Žalovaná v posuzované věci rozhodla o stěžovatelově zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel tvrdí, že nebyly splněny zákonné podmínky pro jeho zajištění, a je názoru, že žalovaná mu měla místo zajištění uložit některé ze zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, jimiž se podle odstavce 1 tohoto ustanovení rozumí *a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*

[19] Výkladem podmínek zajištění cizince za účelem správního vyhoštění se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Zajištění cizince je přípustné jen za podmínek definovaných zákonem o pobytu cizinců, směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a především ústavním pořádkem České republiky spolu s mezinárodními smlouvami v oblasti lidských práv, jimiž je Česká republika vázána. Lze k němu přistoupit pouze tehdy, není-li možno využít mírnější účinná opatření, a musí sledovat vymezený účel, jímž je zabránění nepovolenému vstupu a pobytu cizího státního příslušníka na území a realizace jeho vyhoštění či vydání, především v případech existence nebezpečí, že cizinec bude správní vyhoštění mařit nebo jinak ztěžovat (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-26, či ze dne 24. 2. 2022, č. j. 2 Azs 235/2021-54; z judikatury Evropského soudu pro lidská práva viz např. rozsudky ze dne 15. 11. 1996, *Chahal proti Spojenému království*, č. 22414/93, či ze dne 19. 2. 2009, *A. a ostatní proti Spojenému království*, č. 3455/05).

[20] Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývají i předpoklady uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců namísto zajištění cizince za účelem správního vyhoštění. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu k tomu v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS, uvedl, že *„[v]olba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude*

případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince.“

[21] Uložení zvláštních opatření tedy musí být upřednostněno, pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření ohrozilo výkon správního vyhoštění. Přitom se liší situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění uloženo, avšak cizinec území České republiky neopustil, od situací, kdy doposud není jisté, zda k uložení správního vyhoštění dojde, neboť v prvních uvedených situacích již existují konkrétní poznatky o tom, jak se cizinec k povinnosti opustit území postavil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, či ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20). Povinností správního orgánu je v těchto případech zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s řízením o správním vyhoštění, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (viz výše citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016-38).

[22] V projednávaném případě byl stěžovatel dne 19. 12. 2023 zajištěn hlídkou policie, která ho při náhodné kontrole baru Our Place v Praze našla, jak se schovává pod barem. Následnou lustrací bylo zjištěno, že se na území České republiky nachází nelegálně. V minulosti již byl zajištěn a bylo mu i opakovaně ukládáno správní vyhoštění (včetně trestu vyhoštění na dobu 7 let, který mu uložil Obvodní soud pro Prahu 6 rozsudkem sp. zn. 41 T 83/2012, který nabyl právní moci dne 10. 1. 2013), které však nerespektoval a na území České republiky setrval nelegálně pobýval až do nyní projednávaného zajištění. Žalobce je rovněž veden v evidenci nežádoucích osob, a to od 26. 8. 2021 až do 26. 8. 2027 (a nikoliv poprvé, naposledy předtím rovněž od 10. 1. 2013 do 10. 1. 2020). Z výslechu stěžovatele, který byl učiněn v den jeho zajištění, vyplývá, že na území pobývá od roku 1985, nemá zaměstnání, finance, ani žádný majetek, a je osobou bez domova. Má dvě děti, o žádné se však nestará, nemá vůči nim vyživovací povinnost, nevidá se s nimi, pouze s jedním, které s matkou žije ve Velké Británii, je v kontaktu na dálku. Žádné jiné vazby na území České republiky stěžovatel konkrétně neuvedl.

[23] Stěžovatel tedy opakovaně nerespektoval povinnosti uložené rozhodnutím o správním vyhoštění a před zajištěním na území České republiky dlouhodobě pobýval nelegálně. Ve správním řízení rovněž vyjádřil svůj záměr neodcestovat do země původu, ale znovu v České republice požádat o azyl, případně se přesunout do jiného státu Evropské unie a požádat o azyl tam. V době rozhodování žalované (dle jeho vlastního vyjádření) nedisponoval cestovním dokladem ani dostatečnými finančními prostředky na pobyt a na vycestování. Nijak přitom nekonkretizoval své tvrzení, že mu peníze posílají příbuzní z Francie, se kterými je v kontaktu pouze online. Rovněž neměl žádné bydlení a dle vlastních slov byl bezdomovcem. Není tedy pravdou, že by absentovaly zákonné důvody pro zajištění stěžovatele. Žalovaná a posléze i městský soud dospěly ke správnému závěru, že byl dán důvod pro stěžovatelovo zajištění, neboť existuje nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon správního vyhoštění, jak to činil v minulosti.

[24] Žalovaná i městský soud se rovněž v souladu s výše uvedenou judikaturou kasačního soudu zabývaly i možností uložit stěžovateli namísto zajištění mírnější opatření podle § 123b

pokračování

zákona o pobytu cizinců. Dospěly však k závěru, že stěžovatel svým dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštního opatření za účelem vycestování, a tato mírnější donucovací opatření by proto nebyla účinná. Stěžovatel nemá na území České republiky hlášenou adresu pobytu, je dle svých vlastních slov bezdomovcem. Navíc nedisponuje žádnými finančními prostředky ani majetkem. V minulosti žádnou uloženou povinnost vycestovat neuposlechl, před policií se skrýval a uvedl, že se do země původu nevrátí. Nic tedy nenásvědčovalo možné snaze stěžovatele spolupracovat s tuzemskými orgány a neohrožit výkon správního vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015-52, publ. pod č. 3429/2016 Sb. NSS). S ohledem na vše uvedené tak byla možnost uložení zvláštních opatření zcela správně vyloučena.

[25] Stěžovatelova pozdější tvrzení o tom, že by mu nečinilo nejmenší obtíže obstarat si finanční obnos ke složení finanční záruky dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, nebo že bydlí v bytě v Praze, a mohl by tak plnit i zvláštní opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) téhož zákona, jsou v přímém rozporu s jeho výpovědí ve správním řízení a naprosto nekorespondují s životní situací, v níž se stěžovatel dle své výpovědi nachází, a jsou tudíž nevěrohodná.

[26] Žalovaná i městský soud při posuzování naplnění podmínek pro zajištění stěžovatele i možnosti uložit zvláštní opatření správně vycházely především ze stěžovatelova dosavadního chování a (ne)respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou a jeho aktuálních osobních, majetkových a rodinných poměrů (srov. již výše citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016-38). Stěžovatel přitom neuvedl žádný důvod, pro který by bylo možné se domnívat, že by se nyní zachoval jinak než v případě dříve uložených povinností. Byť v kasační stížnosti opakovaně zdůrazňuje rozdíl mezi dřívější a nynější situací, není vůbec jasné, v čem se onen „současný stav“ liší od stavu, v němž se stěžovatel nacházel v minulosti, a z jakého důvodu žalovaná měla spoléhat na to, že po opakovaném maření výkonu správního vyhoštění jej stěžovatel zrovna nyní dobrovolně uposlechně. Nejvyšší správní soud je tedy na rozdíl od stěžovatele názoru, že je to právě opakované maření jeho vyhoštění, které nejlépe svědčí o nutnosti aplikace § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a tedy o opodstatněnosti jeho zajištění za účelem správního vyhoštění.

[27] Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016-38 rovněž vyplývá, že *„[m]ožnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“*. Důvody pro zajištění stěžovatele a důvody pro závěr o nemožnosti využití zvláštního opatření tak z logiky věci mohou být podobné či stejné. Kasační argumentaci brojící proti obdobnému zdůvodnění zajištění i nemožnosti aplikovat mírnější zvláštní opatření v napadeném rozsudku tedy také nelze přisvědčit.

[28] Poukazuje-li stěžovatel na svoji spolupráci se správními orgány, není Nejvyššímu správnímu soudu jasné, v čem tato tvrzená spolupráce tkví. Jak správně poznamenal již městský soud, stěžovatel svou pobytovou situaci nijak neřešil, žalované se sám nepřihlásil, naopak se z jeho jednání při namátkové kontrole hlídky policie, která ho zajistila, v pražském klubu, dá bezpečně vyvodit, že se jakémukoliv řešení, resp. zásahu správních

orgánů, vyhýbal, neboť se podle úředního záznamu ze dne 19. 12. 2023 skrýval pod barem. Ze spisového materiálu dále žádná spolupráce, kromě té, která byla do jisté míry vynucena zajištěním stěžovatele, nevyplývá. Stěžovatel přitom nejen, že netvrdil, že je připraven k návratu do domovské země, ale naopak v protokolu o výsledku ze dne 19. 12. 2023 výslovně uvedl, že se nechce a nemůže vrátit do domovské země, ale vycestoval by pouze do jiného státu Evropské unie a tam by požádal o azyl (o nějž opakovaně neúspěšně žádal i v České republice). Ani to tudíž nesvědčí úmyslu z vlastní vůle uposlechnout povinnost vycestovat do domovského státu na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.

[29] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by závěry žalované či městského soudu byly jakkoliv v rozporu se zjištěními obsaženými ve správním spise, naopak s nimi zcela korespondují. Poukazuje-li stěžovatel na údajně protirečící si závěr žalované a městského soudu, podle kterého stěžovatel nemá žádné finanční prostředky na pobyt ani vycestování, avšak současně mu jsou peníze zasílány od příbuzných z Francie, je třeba upozornit, že zde žalovaná i městský soud vycházely striktně z výpovědi samotného stěžovatele ze dne 19. 12. 2023. Ten ve dvou po sobě jdoucích odpovědích při výsledku uvedl „nemám finanční prostředky na pobyt a na vycestování“ a „v ČR nepracuji. Mám příbuzné ve Francii, ti mi posílají peníze.“ Pokud tedy stěžovatel spatřuje v závěrech, které z těchto odpovědí vycházejí, rozpor, pak tento rozpor může svědčit pouze o nedůvěryhodnosti jeho výpovědi, nikoliv o chybnosti závěrů, k nimž dospěla žalovaná a městský soud.

[30] Stěžovatel rovněž brojí proti závěru o přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Jeho tvrzení, že má v České republice přátele, však s ohledem na závažné důvody svědčící o nutnosti jeho zajištění za účelem správního vyhoštění nemají žádný vliv na přiměřenost tohoto rozhodnutí, a to zejména proto, že stěžovatel přátele zmiňuje pouze ve vší obecnosti, nijak je nekonkretizuje a ani nic jiného k této námitce nedoplňuje. Žalovaná i městský soud si přitom byly vědomi, že stěžovatel má na území rovněž bývalou manželku a syna, sám však uvedl, že s nimi není již několik let v kontaktu, protože s ním nechťejí „mít nic společného“, a není ani zapsán v rodném listu syna. Je tedy zřejmé, že žalovaná ani městský soud nepochybily, pokud shledaly napadené rozhodnutí přiměřeným.

[31] I namítanou otázkou stanovení délky zajištění a požadavky na její zdůvodnění správním orgánem se již judikatura Nejvyššího správního soudu zabývala. Z ustálené judikatury kasačního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, či ze dne 24. 2. 2020, č. j. 4 Azs 340/2018-28) navazující na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (viz např. rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 29. 1. 2008 ve věci *Saadi proti Velké Británii*, stížnost č. 13229/03, bod 79) vyplývá, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou sledovanému cíli.

[32] Ze zmíněného rozsudku č. j. 1 As 93/2011-79 také vyplývá, že je „potřeba řádného odůvodnění doby zajištění nebo jeho prodloužení podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců tím spíše, že její stanovení je ovládáno správním uvážením, při jehož výkonu se bere v úvahu zejména předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, ale také další meze vlastní pro výkon veřejné správy v právním státě jako zákaz libovůle, zákaz diskriminace, příkaz zachovávat lidskou důstojnost, princip proporcionality, rovnosti a další.“ (obdobně viz též již zmíněný rozsudek č. j. 7 Azs 8/2014-20). Soud v takových případech přezkoumává, zda správní orgán meze správního uvážení nezneužil, či nepřekročil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.)

pokračování

[33] Při odůvodnění stanovené doby zajištění je nutno uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby (viz opět rozsudek č. j. 1 As 93/2011-79). V projednávaném případě žalovaná zajistila stěžovatele na dobu 60 dnů. Vzhledem ke všem úkonům, které bylo třeba provést, a které žalovaná v napadeném rozhodnutí řádně označila včetně předpokládané časové náročnosti k jejich realizaci, se doba zajištění jeví jako zcela adekvátní. Stěžovateli proto nelze přisvědčit, že žalovaná ohledně délky zajištění nezohlednila konkrétní aspekty jeho případu. Zbývá dodat, že není reálné dobu nutnou k přípravě realizace správního vyhoštění vždy odhadnout zcela přesně, jak požaduje stěžovatel, jelikož se může v jednotlivých případech více či méně lišit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 Azs 7/2016-33, či usnesení ze dne 9. 8. 2023, č. j. 4 Azs 186/2023-37). Judikturním požadavkům na přiměřenost stanovení doby zajištění a na její odůvodnění tedy napadené rozhodnutí dostalo, což správně uvedl i městský soud.

[34] Konečně námitku brojící proti obsahu závazného stanoviska Ministerstva vnitra ev. č. ZS56887 a námitku o tom, že protokol o výsledku stěžovatele je chybný, stěžovatel v žalobě neuplatnil, ač mu v tom nic nebránilo. V řízení o kasační stížnosti jsou uplatněny nově, a jedná se tudíž ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. o námitky nepřijatelné.

[35] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti a není zde ani jiná vada řízení před městským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Městský soud se nedopustil ani judikturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy kasační námitky.

VI.

[36] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[37] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalované jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

[38] Odměnu ustanovenému právnímu zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť doposud v řízení o kasační stížnosti neučinil žádný úkon právní služby, za který by mu náležela odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu